

HMS-DATABLAD

TIP TOP SPECIAL-CEMENT BL

1. Identifikasjon av kjemikaliyet og ansvarlig firma

Utgitt dato	10/09-2005
Kjemikaliets navn	TIP TOP SPECIAL-CEMENT BL
Artikkelnr.	515003-515040
Deklarasjonsnr.	5397
Kjemikaliets bruksområde	Spesialsement.

Importør

Firmanavn	PANVULK AS
Besøksadresse	Aslakveien 20, 0753 Oslo
Postadresse	Aslakveien 20
Postnr.	0753
Poststed	OSLO
Land	Norway
Telefon	22514800
Telefaks	22514801
E-post	thomas@panvulk.no
Hjemmeside	http://panvulk.no
Org. nr.	960967488
Kontaktperson	Thomas Eckhoff
Utarbeidet av	HSE Global AS, Mustadsvei 1A, 0283 Oslo.
Nødtelefon	Giftinformasjonen:telefon 22 59 13 00.

2. Stoffblandingers sammensetning og stoffenes klassifisering

CAS-nr.	EC-nr.	Komponentnavn	Innhold	Merking/klassifisering
92062-15-2	295-529-9	Solvent nafta (petroleum), hydrogenbehandlet lett naftenisk	10 - 30 vekt%	Xn; R65
141-78-6	205-500-4	Etylacetat	30 - 60 vekt%	Xi,F; R11, R36, R66, R67

Kolonneforklaring
 CAS-nr. = Chemical Abstracts Service; EU (Einecs- eller Elincsnr.) = European inventory of Existing Commercial Chemical Substances;
 Ingrediensnavn = Navn iflg. stoffliste (stoffer som ikke står i stofflisten må oversettes hvis mulig). Innhold oppgitt i; %, %vkt/vkt, %vol/vkt, %vol/vol, mg/m³, ppb, ppm, vekt%, vol%

Symbolforklaringer
 T+ = Meget giftig, T = Giftig, C = Etsende, Xn = Helseskadelig, Xi = Irriterende, E = Eksplosiv, O = Oksiderende, F+ = Ekstremt brannfarlig, F = Meget brannfarlig, N = Miljøskadelig.

Komponentkommentarer
 Se seksjon 16 for forklaring av risikosestninger
 Sammensetningskommentar:
 Petroleumsdestillatet, CAS-nr. 92062-15-2, er ikke klassifisert som kreftfremkallende; inneholder mindre enn 0.1 vekt% benzen.

3. Viktigste faremomenter

Farebeskrivelse
 Helse: Irriterer øynene. Symptomer; se seksjon 11.
 Sikkerhet: Meget brannfarlig.
 Miljø: Ikke miljøskadelig iht. gjeldende regelverk.

4. Førstehjelpstiltak

Generelt	Flytt straks den skadede fra eksponeringskilden. Sørg for ro, varme og frisk luft. Ved bevisstløshet løses tettsittende klær. Plasser vedkommende i stabilt sideleie. Sørg for frie luftveier. Ved pustevansker kan øvet personell bistå pasienten ved å gi oksygen. Ved åndedrettsstans gis kunstig åndedrett. Ved hjertestans, hjertekompresjon.
Innånding	Flytt straks den eksponerte til frisk luft. Til sykehus eller lege.
Hudkontakt	Vask straks huden med såpe og vann.
Øyekontakt	Skyll straks øyet med mye vann mens øyelokket løftes. Fortsett å skylle i minst 15 minutter. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Svelging	Skyll nese, munn og svelg med vann. Gi 5 spiseskjeer aktivt kull utrørt i minst mulig vann. Fremkall ikke brekning. Hvis brekning oppstår holdes hodet så lavt at maveinnholdet ikke kommer ned i lungene. Kontakt lege.

5. Tiltak ved brannslukning

Passende brannslukningsmiddel	Brann kan slukkes med: Vandusj, -tåke eller -dis. Karbondioksid (CO ₂). Pulver. Bruk ikke direkte vannstråle.
Brann- og eksplosjonsfarer	Damper er tyngre enn luft og kan bre seg langs bakken til tennkilder.
Brannslukningsmetoder	Flytt beholdere fra brannstedet hvis det er mulig uten risiko. Flammeutsatte beholdere kjøles med vann inntil alle brannsteder er slukket.
Personlig verneutstyr	Brannpersonell som utsettes for forbrenningsgasser/spaltningsprodukter, skal ha lufttilført åndedrettsvern.
Annen informasjon	Forbrenningsprodukter: Ved brann eller høy temperatur dannes: Karbonmonoksid (CO). Karbondioksid (CO ₂).

6. Tiltak ved utilsiktet utslipp

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Benytt nødvendig verneutstyr - se seksjon 8.
Metoder til opprydding og rengjøring	Slukk alle tennkilder. Unngå gnister, flammer, røyking og varme. Ventilert godt. Begrens spredningen. Utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn er ikke tillatt. Absorber i vulkanaske, jord, sand, tørr jord, kiselgur, mineralullsmatter eller annet passende materiale. Samles i tette beholdere. Rengjør området. Påse at spylevannet ikke forurensrer vannkilder, elver etc. Oppsamlet materiale leveres i lukkede og merkede beholdere til godkjent mottaksstasjon. Meld fra til ansvarlig myndighet (politi/kommuneingeniør/miljøvernssjef/SFT) ved større spill/lekkasjer.

7. Håndtering og oppbevaring

Håndtering	Unngå søl, hud- og øyekontakt. Ventilert godt. Unngå innånding av damper. Bruk godkjent åndedrettsvern dersom luftforurensningen er over akseptabelt nivå.
Oppbevaring	Oppbevares på kjølig, tørt og ventilert lager og i lukkede beholdere.

8. Eksponeringskontroll og personlig verneutstyr

Administrative normer

CAS-nr.	EC-nr.	Komponentnavn	8 t. normverdi	ppm/mg/m ³	Kort normverdi	ppm/mg/m ³	Norm år
92062-15-2	295-529-9	Solvent nafta (petroleum), hydrogenbehandlet lett naftenisk	275	mg/m ³			2003
141-78-6	205-500-4	Etylacetat	550	mg/m ³			2003

Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Prosessforhold: Bruk prosesskontroll for ikke å overskride 'Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære'. Konsentrasjonen av luftforurensningene skal holdes så langt under de angitte normene som mulig. Unødig påvirkning skal unngås og forholdene skal være forsvarlige. Etabler stasjon for øyeskylling nær arbeidssted.
--	---

	Ventilasjon: Sørg for tilstrekkelig generell og lokal avtrekksventilasjon.
Åndedrettsvern	Ved utilstrekkelig ventilasjon må det brukes egnet åndedrettsvern. Gassfilter A (organiske stoffer, brunt). Ved arbeid i trange eller dårlig ventilerte rom må det brukes åndedrettsvern med lufttilførsel (eventuelt friskluftmaske).
Håndvern	Bruk vernehansker av: Butylgummi. Eten-vinylalkohol (EVOH). Polyvinylalkohol (PVA). PTFE (teflon).
Øyevern	Bruk godkjente vernebriller eller ansiktsskjerm.
Annet hudvern enn håndvern	Bruk verneklær etter behov.
Annen informasjon	Hygieniske rutiner: Vask straks hud som er blitt våt. Ta straks av alle klær som er blitt våte. Vask huden ved slutten av hvert skift og før spising, røyking og bruk av toalett.

9. Fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Væske.
Lukt	Ester.
Farge	Blå.
Løselighetsbeskrivelse	Lite oppløselig i vann.
Relativ tetthet	Verdi: 0.88 (g/ml) Kommentarer: Temperatur (°C): 20
Smeltepunkt/smeltepunktintervall	Kommentarer: Ikke kjent
Kokepunkt/ kokepunktintervall	Verdi: ~ 76 °C Kommentarer: Trykk: 760mmHg
Flammepunkt	Verdi: < -18 °C Testmetode: Metode: Ikke angitt.
Eksplorative egenskaper	Nedre eksplosjonsgrense m/enhet: 0,6 % Øvre eksplosjonsgrense m/enhet: Ikke kjent
Selvantennelighet	Verdi: 460 °C
Damptetthet	Verdi: > 1 Referanse-gass: (luft=1)
Viskositet	Verdi: 680 mPas Kommentarer: Temperatur (°C): 20

10. Stabilitet og reaktivitet

Forhold som skal unngås	Unngå: Varme, gnister, flamme.
Materialer som skal unngås	Unngå kontakt med sterke oksidasjonsmidler.
Farlige spaltningsprodukter	Det forventes ikke at det dannes farlige spaltningsprodukter ved normal oppbevaring.
Stabilitet	Normalt stabil.

11. Opplysninger om helsefare

Toksikologisk informasjon

Andre toksikologiske data	Toksisk dose, LD 50 5620 mg/kg (oral-rotte) Toksisitetsdata gjelder etylacetat
---------------------------	---

Øvrige helsefareopplysninger

Generelt	Produktet er farlig ved innånding og er irriterende for øynene. Gjentatte kraftige eksponeringer eller jevnlig eksponering over lang tid for løsemidler, kan påvirke sentralnervesystemet og gi skader av varig karakter (løsemiddelskade).
Innånding	Løsemiddeldampene er skadelige og gir hodepine, kvalme og beruselse.
Hudkontakt	Langvarig eller gjentatt kontakt kan medføre irritasjon.
Øyekontakt	Irriterende.
Svelging	Angriper slimhinner.

12. Miljøopplysninger

Øvrige miljøopplysninger

Mobilitet	Lite løselig i vann.
Persistens og nedbrytbarhet	Data for etylacetat: Biologisk oksygenforbruk (BOD5): 0.293 g/g. Kjemisk oksygenforbruk (COD): 1.816 g/g. Teoretisk oksygenforbruk (ThOD): 1.82 g/g.
Andre skadevirkninger / annen informasjon	Data for etylacetat: LC50 (fisk): 333 mg/l. EC0 (Ps.putida): 650 mg/l. EC0 (M.aeruginosa): 550 mg/l. EC50 (D.magna): 2306 mg/l (24 timer).

13. Fjerning av kjemikalieavfall

Produktet er klassifisert som farlig avfall	Ja,
Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Avfall skal disponeres på en forsvarlig måte og leveres til godkjent behandlings- eller mottaksstasjon. For nærmere informasjon om forsvarlig håndtering, kontakt NORSAS tlf. 22 51 07 00.
Annen informasjon	Avfallsklasse: EAK-kode 08 04 09 Avfall av klebemidler og tetningsmasse som inneholder organiske løsemidler eller andre farlige stoffer. Forurenset emballasje: Følg anvisning for destruering av brukt emballasje.

14. Opplysninger om transport

Proper Shipping Name	Adhesives
Varenavn (nasjonalt)	Klebestoffer
UN-nr.	1133
Farlig gods ADR/RID	Ja, Klasse:3 Fare nr.:33
Farlig gods IMDG	Ja, Klasse:3.1 Marin forurensning:Nei Emballasjegruppe:II
Farlig gods ICAO/IATA	Ja, Klasse:3 Emballasjegruppe:II
Andre relevante opplysninger	VEITRANSPORT: ADR-klasse Klasse 3: Brannfarlige væsker. Klassifiseringskode F1 ADR-emballasjegruppe II ADR-farenr. 33 Meget brannfarlig væske (fl.pkt. under 23°C). JERNBANETRANSPORT: RID-emballasjegruppe II SJØTRANSPORT: EmS-nr. 3-05

15. Opplysninger om lover og forskrifter**Faresymbol**

Sammensetning på merkeetiketten	Solvent nafta (petroleum), hydrogenbehandlet lett naftenisk: 10 - 30 vekt%, Etylacetat: 30 - 60 vekt%
R-setninger	R11 Meget brannfarlig. R36 Irriterer øynene.
S-setninger	S2 Oppbevares utilgjengelig for barn. S16 Holdes vekk fra antenneskilder - Røyking forbudt. S26 Får man stoffet i øynene; skyll straks grundig med store mengder vann og kontakt lege. S61 Unngå utslipp til miljøet. Se produktdatablad for ytterligere informasjon.
Referanser (Lover/Forskrifter)	Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier (Statens forurensningstilsyn, Direktoratet for arbeidstilsynet, Direktoratet for

samfunnssikkerhet og beredskap, Oljedirektoratet, 2005.
 Norsk stoffliste (Statens forurensningstilsyn, Direktoratet for arbeidstilsynet, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, Oljedirektoratet, 2005.
 Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære (Arbeidstilsynet, bestillingsnr. 361) 2003.
 Transport av farlig gods: ADR, RID, IATA, IMDG.
 Hanskeguiden. Arbeidsmiljøforlaget 2001.
 Forskrift om gjenvinning og behandling av farlig avfall.

16. Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

YL-gruppe	3
YL-tall	800-1600
Erstatter HMS-datablad av	20/08-2004
Liste over relevante R-setninger (i seksjon 2)	R11 Meget brannfarlig. R36 Irriterer øynene. R65 Farlig: kan forårsake lungeskade ved svelging. R66 Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud R67 Damp kan forårsake døsigheit og svimmelhet
Utfyllende opplysninger	Revisjonsnr. 60 Informasjonen i HMS-databladet er basert på opplysninger gitt av produsent/importør.
Leverandørens anmerkninger	Informasjonen utviklet av Panvulk AS gjelder kun det spesifikt angitte materiale, og vil ikke være gyldig for slikt materiale benyttet i kombinasjon med annet materiale eller i andre bearbejdede former. Panvulk AS har forpliktet seg til å foreta en kvalitetskontroll, og garanterer at informasjonen i dette databladet er i henhold til Panvulk AS beste kunnskap og korrekt og pålitelig fra og med den angitte dato. Det er brukerens eget ansvar å sikre at informasjonen er hensiktsmessig og fullstendig i forhold til brukerens egen særskilte bruk. HMS-databladet er revidert av LR Kjemikalierådgivning
Brukerens anmerkninger	Leveres også i 10, 20, 50 og 100 grams tuber.